

А. В. Бадер, О. А. Забудкова

Луганськвугілля

«ЛУГАНСЬКВУГІЛЛЯ» – підприємство вугледобувної промисловості. Гол. упр. знаходиться у Луганську. Історія розпочинається 1791, коли на правому березі р. Біла в р-ні с. Селезнівка (нині Слов'ян. р-ну [Донец. обл.](#)) були відкриті пласти кам'яного вугілля. 1889 землі придбав інж. шляхів сполучення К. Мсциховський, який почав тут розробку вугілля неглибокими шахтами, побудував колонії для робітників, з'єднав рудник ширококолій. гілкою із залізнич. ст. Юр'ївка Катеринин. залізниці (нині ст. Комунарськ), а 1900 заклав 2 великі шахти. С-ще, що виникло біля шахт отримало назву Селезнів. рудник і увійшло до складу Слов'яносерб. пов. Катеринослав. губ. (нині в межах м. Перевальськ [Луган. обл.](#)). 1906 створ. Селезнів. АТ кам'яновугіл. та завод. промисловості. Того ж року на шахтах рудника видобуто 12 921 468 пудів вугілля. Для збільшення вивезення вугілля побудовано ст. Яри і від неї проведено гілку до ст. Кипуча. 1909 К. Мсциховський з компаньйонами придбали Новоолександрів. рудник (шахти № 14 та 17) і шахти Ольговерів. рудника. Видобуток вугілля на шахтах Селезнів. рудника того року становила 14–15 млн пудів. До 1916 капіталовкладення АТ збільшено до 5 млн крб, що уможливило конкуренцію з таким великим синдикатом, як «Продвугілля». 1923 на базі рудника утвор. Селезнів. рудоуправління тресту «Донецьквугілля», перейм. пізніше в рудоуправління «Париж. комуна». Об'єднувало 10 шахт. У серпні 1923 видобуто 1 803 000 пудів вугілля, при кількості працівників 4911 осіб. 1936 на базі рудоуправління створ. трест «Ворошиловвугілля», 1938 реорганізов. у комбінат «Ворошиловградвугілля». Перед 2-ю світ. війною у складі комбінату діяли 12 шахт, для видобутку вугілля використовували один очис. комбайн, 54 вруб. машини, 25 електровозів і 332 коня. Обсяг видобутку вугілля становив 8600 т щодоби. У травні 1943, після звільнення міста, діяльність комбінату відновлено. У 1950–60-і рр. побудовано кілька нових шахт. 1966 підприємство нагородж. орденом Леніна. Від 1970 – ВО «Ворошиловградвугілля», яке здійснювало видобуток вугілля в Лутугин., Перевальсь. та Слов'яносерб. р-нах області і станом на 1988 об'єднувало 14 шахт, а також ін. підприємства і допоміжні організації. Річ. видобуток вугілля становив понад 9 млн т.

Дев'ять гірників отримали звання Героя Соц. Праці. Пізніше до складу ВО входило 20 шахт та 3 збагачув. ф-ки (Луган., Слов'яносерб., «Маяк»). Від 1990-х рр. – ДХК, від 2003 – держ. підприємство «Л.». Проектна потуж. – 5260 тис. т, вироб. потуж. (2011) – 3930 тис. т. У структурі – 7 шахт («Вергелівська», «Никанор-нова», «Лутугинська», «Фашевська», «Черкаська», ім. Артема, ім. 19-го з'їзду КПРС), Луган. рудоуправління, Слов'яносерб. збагачув. ф-ка, 10 допоміж. підрозділів. Розробляє пром. запаси родовищ вугілля на околиці Донец. вугіл. басейну з кутами залягання пластів (потуж. 0,5–1,8 м) від 0 до 90°, видобуває вугілля марок «Г» і «Т». Осн. споживачі продукції – ТЕСи. Всі шахти небезпечні за газом метаном. Тривалий час підприємство очолювали І. Григор'єв (1965–83), В. Полтавець (1992–99). З поч. бойових дій на Сх. України влітку 2014 «Л.» перейшло під контроль бойовиків т. зв. Луган. нар. респ., перейм. у «Центрвугілля».

Покликання на статтю:

Луганськвугілля / А. В. Бадер, О. А. Забудкова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-58967>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).